Ner 45. ROK 1841 CZWARTEK 25 LUTEGO.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

Imiona Rzymskie
Jutro Alexandra Biskupa.

Imiona Sławiańskie.
Jutro Mirosław.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie zimna podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
	6	27" 7" 653	— 8° 6	0, 90	Północny słaby	Pogoda z Chmurami	
24	2	7, 532	— 1, 3	1, 29	WPł Wschodni słaby	Pochmnruo	
	10	7, 509	— 6, 7	1, 08	Pn Zachodni słaby	Pogoda z Chmurami	

Wiadomości zagraniczne.

— *Warszawa* 19 *Lutego.* —

Najjaśniejszy cesarz i król najłaskawiej ozdobić raczył orderem ś. Stanisława 3ciej klassy, pp. Józefa Dębskiego i Michała Janiszewskiego adjunktów archiwum kancellaryi rady administracyjnej Królestwa Polskiego.

Najjaśniejszy cesarz i król raczywszy najłaskawiej przyjąć złożony sobie przez p. Jarockiego dyrektora gabinetów po b. Alexandryjskim uniwersytecie pozostałych, czwarty tom Zoologii przez niego napisanej, raczył w skutek tego udzielić autorowi podarunek.

— *Paryż* 8 *Lutego.* —

Dowiadujemy się teraz że proces o kradzież dyamentów, o którą oskarżoną jest pani Laffarge, nie upadł, jak poprzednio mówiono, owszem rozpocznie się, skoro tylko stan zdrowia obwinionej pozwoli.

Z Algieru donoszą pod dniem 26 stycznia, że tamże przygotowuje się wielka stanowcza wyprawa na nadchodzącą wiosnę; mnóstwo okrętów transportowych z żywnością i różnemi efektami wysłano z Tulonu do Algieru. Spodziewają się że z dniem 1 kwietnia opatrzenie w żywność Algieru będzie uzupełnionem. Etat istotny armii liczy teraz w ogóle 60,000 ludzi. Mówią że jenerał Bugeaud za przybyciem swojem do Algieru najprzód się zajmie potrzebnemi poprawami wstanie zdrowia armii. Mniemają że obecnie nadeszła chwila stanowczej na większą skale obrachowanej kolonizacyi. Arabowie są wycieńczeni i znużeni długiemi walkami. Zajęcie Medeah i Miliany oddaliło ich od Algieru i Metidja. W Sahel i na równinie jest teraz miejsce na 100,000 kolonistów. Dopisek. Dowiadujemy się że przygotowująca się wyprawa najprzód zwróconą będzie przeciw Tekedempt gdzie w tej chwili znajdują się główne siły Abd-el-Kadera.

Prefekt departamentu Isere niedawno przesłał wezwanie kantonowi prezydującemu w Szwajcaryi, aby 500 Hiszpa-

nom, którzy chcą wejść do służby papieskiéj, dozwolono przejść przez ziemię rzeczy pospolitéj aby w St. Maurice w kantonie Wallis, gdzie znajduje się oddział werbujący papieski mogli się zaciągnąć do wojska. Kanton prezydujący odmówił temu żądaniu oświadczając, że takowe powinno pochodzić od samego rządu francuzkiego.

☞ Chrzest hrabiego paryzkiego ma się odbyć w dniu 1 maja w kościele ś Magdaleny. Ten nowy wspaniały kościół ma być w dniu ś. Filipa poświęconym.

Strona lewa i środek lewy mają zamiar głosowania przeciw tajnym funduszom i przeciw wszelkim środkom, któreby mogły okazywać zaufanie dla gabinetu. Większość ministeryalna składa się z tak zwanych mężów pozycyi, przyjaciół pana Dufaure i Passy, i nakoniec licznych stronników hrabiego Molé. Podług wszelkiego prawdopodobieństwa mimo wszystkich trudności fundusze tajemne będą przyjętemi, tak, że w tych czasach nie można obawiać się ważnego przesilenia ministeryalnego. Marszałek Soult i pan Guizot, wprawdzie wychodzą z rozmaitych punktów widzenia, ale na teraz połączeni są potężnym węzłem.

Zdaje się że rząd nie lęka się o los projektu fortyfikacyi w izbie parów, bo mimo powrotu zimna prace z największą gorliwością postępują. Obwarowanie St. Denis już zostało rozpoczęte. Mnóstwo materyałów przybywa ze wszystkich stron. Od dnia 1 marca 20,000 robotników pracować ma około oddzielnych warowni.

Liczba okrętów francuzkich na morzu śródziemném jest teraz następująca: Ośmnaście okrętów liniowych 1 fregata, 4 korwety, 15 brygów, 7 małych okrętów i jachtów 6 okrętów transportowych i 23 paropływy na pokładzie tych statków znajduje się 2152 dział.

Z Buenos-Ayres otrzymaliśmy wiadomości pod dzień 26 listopada. Rosas stara się ciągnąć z traktatu i Francyi jak można największe korzyści. Członkowie klubu Majorca, grają teraz główną rolę. W Montevideo nie są zupełnie kontenci z warunków traktatu, Rivera formalnie przeciw temu protestował i niechce ani o wydania okrętów wojennych ani wyspy Martin Garcia ani słyszeć.

Wczoraj wieczorem w foyer teatru włoskiego była mowa o nowych mianowaniach parow, między któremi ma być kilku wysłużonych jenerałów porneczników.

Dla przyjaźni p. Thiers pp. Lerminier i Consin pojednali się z sobą.

Z tegoczesnem oświeceniem chrześciańskiem dostała się do Turcyi i dyplomatyczna grzeczność. Nuri Efendi poseł wysokiéj porty przy naszym dworze, złożył dziś królowi list sułtana Abdul-Medszida, z okoliczności zamachu 15 października.

— *Lyon* 21 *Stycznia.* —

Budowa nowéj twierdzy na północnym końcu wzgórza, gdzie stał zamek de la Duchère, już się rozpoczęła.

— *Madryt* 30 *Stycznia.* —

Dziennik ministeryalny *la Constitution* najwyraźniéj oświadcza że pogłoska jakoby rząd zamierzał zamknąć klasztory zakonnic, jest fałszywą i zapewnia, że owszem zakonnicom które pragną pozostać w klasztorach, nie będą stawiane żadne przeszkody, i że rząd bierze je pod szczególną swoję opiekę.

Wczoraj była uroczystość dworska całowania ręki królowéj z okoliczności rocznicy urodzin infantki Ludwiki siostry królowéj Izabelli. Oficerowie zebrali się w wielkiéj liczbie, ale za to urzędnicy cywilni nie cisnęli się wcale.

Ciągle jeszcze obawiają się rewolucyjnego poruszenia, rząd stara się zapewnić sobie oficerów gwardyi narodowéj. Rejencya nie zdaje się być strwożoną.

Oficerowie z pułku Oviedo, którzy byli uwięzieni w Murcyi, zostali zaprowadzeni do zamku de las Pennas de San Pedro, gdzie proces ich będzie wytoczony. Jenerał ko-

mendant Murcyi udał się tam także, dla złożenia swoich zeznań.

Wydatki w miesiącu styczniu wynoszą 98,943,050 realów.

Z Walencyi donoszą że tamtejszy uniwersytet nadał xięciu Vittoryi tytuł doktora.

Podług ostatnich doniesień z San Sebastian, 26 stycznia, fueryści niezdołają się utrzymać przy wyborach przeciw liberalnym.

— *Dnia* 31 *Stycznia.* —

Xiążę Vittoryi odbył dziś przegląd garnizonu. Oficerowie gwardyi narodowéj oświadczyli xięciu, że zupełnie obcemi są niektórym artykułom w dziennikach madryckich. Minister skarbu ciągle jeszcze jest słaby. Jutro rozpoczną się istotne wybory.

— *Bergara* 30 *Stycznia.* —

Dziś dopiero ukończyły się konferencye między kommisarzami trzech prowincyi baskijskich, którzy też zaraz rozjechali się do swoich siedzib. Przed zebraniem się kortezów kwestya względem fueros nie może być rozstrzygnięta. Naczelny dowódzca Alcala wyjechał do Onate dla załatwienia gwałtownego sporu jaki powstał między mieszkańcami i żołnierzami. Tymczasowo wzmocniono garnizon dwiema kompaniami. Miasta Leguritio, Bermeo, Morguina i Guerrica złożyły miastu Bilbao podziękowanie, za energię z jaką stawało w obronie fueros.

— *Lizbona* 23 *Grudnia.* —

Nowe prawo względem przytłumienia nadużyć prassy otrzymało pierwszy cios. Wydawca dziennika *National* apelował do trybunału drugiéj instancyi przeciw wyrokowi zapadłemu nań za nadużycie drukowe w pierwszéj instancyi. Jego adwokatem był pan Leonet Tavares Cabral, były deputowany, a sędziowie, wszyscy Septembryści, a między niemi dwaj exministrowie, rozstrzygnęli przeciw wyrokowi pierwszéj instancyi ugruntowanemu na prawach rozsądku i prawdzie. Do tego to może duch stronniczy doprowadzić. Anarchiczna prassa, wie teraz gdzie znaleść barykady przeciw nowemu prawu. Ciekawem jest co w tym stanie rzeczy czynić będzie minister sprawiedliwości Costa Cabral. *National* znowu wychodzi, mówią jednak że wydawca chce sprzedać ten dziennik.

— *Rzym* 28 *Stycznia.* —

Ostatnie listy z Ankony donoszą, iż czynią tam wszelkie przygotowania na przyjęcie J. K. Wysokości królewicza bawarskiego, który tam co chwila jest oczekiwany. Czy xiążę przedłuży swoję podróż aż do Rzymu, dotychczas nie jest wiadomém, chociaż nie zbywa na wielkich zaprosinach z tutejszéj strony.

Massa upadłego śniegu w wąwozie Furlo, ma przechodzić wszelkie opisanie. Szczyty najwyższych drzew są nim pokryte, a spadające z gór lawiny daremnemi czynią wszelkie usiłowania ku otworzeniu drogi.

Dziś przed południem w kościele S. Carloai Catenari, przez 150 przeszło osób, po największéj części członków znanego towarzystwa muzycznego akademii ś. Cecyli wykonane było rekwiem Mozarta. W kościele który był natłoczony, prócz wielu znakomitych rzymian, widziano wielu niemców, anglików, francuzów i rossyan. Wykonanie ogółu chociaż nie jedno do życzenia pozostawiło, było jednak jak na Rzym dość dobrze.

— *Bombaj* 1 *Grudnia.* —

Z Persyi mało tu mamy wiadomości, wiemy tylko to że misya francuzka do szacha zupełnie chybiła swego celu i mniemają że wpływ innego mocarstwa w téj chwili jest tam przemagającym. Francuzi chcieli także osadzić swoich ajentów w Muskat i Bender Obba, ale nieotrzymali pozwolenia na to od Imama.

Klejnoty chana Kelatu przedane teraz zostaną w Bombaj na rachunek Anglii. Za 207 pierwszych kawelingów zapłacono 44,784 rupii, i pozostało jeszcze 165 ka-

welingów. Mniemają że wszystko nie przyniesie więcej jak 60,000 rupii (240,000 złotych).

Tutejsze dzienniki podają teraz dalsze szczegóły względem stanowczéj walki przeciw Dost Mahomedowi zwanéj bitwą Parrwon Durrach. Po nader uciążliwym marszu, w którym szczególnie działa przez różne wąwozy, rzekę Galbuud i kilka kanałów z wielkim trudem musiały być przenoszone, stanął sir Robert Sale w dniu 2 listopada naprzeciw wojska Chana, który oczekiwał go na czele 4000 piechoty i jazdy. Walka zdaje się że była nader zacięta, nawet jazda angielska, która pierwszy atak wykonywała, została zrazu rozpędzoną, przyczém kapitan Frazer i kapitan Ponsonby, którzy uciekających chcieli wstrzymać, ciężko ranieni zostali, pierwszemu odcięta prawa ręka trzymała się na skórce. Przy téj okoliczności przekonano się na nowo, jak to już nie raz miało miejsce, że jazda spahów nie umie użyć pałaszy angielskich, a nawet ma wstręt, do tego rodzaju broni. Przeciw zwycięzko nacierającym Afganom, między któremi ujrzano Dost Mohameda w białym turbanie obok błękitnéj chorągwi i który zaklinał swoich, aby rozpędzili Feringi Kafrów, piechota, a mianowicie artylerya angielska, przywróciły walkę, która nakoniec rozstrzygła się na korzyść anglików, ale ich strata była dość ważną. Podług urzędowych raportów, poległych było 49, między któremi prócz ajenta politycznego doktora Lord, trzech jeszcze oficerów, prócz tego wielu rannych i znaczna strata w koniach.

Z Buchara nadeszła tu wiadomość, że w dniu 24 października, pułkownik Stoddart po długiem uwięzieniu, został uwolniony i tylko jeszcze jest pod strażą. Chan polecił mu naukę jednego batalionu piechoty w robieniu bronią na sposób europejski.

Nuszir Chan w Beludszistanie podpisał już traktat na mocy którego chciał się poddać Anglikom, ale przez swoją matkę chciwą panowania rozdrażniony zerwał ten traktat i jeszcze raz zgromadził bandę beludszów. Po przegranéj bitwie schronił on się w góry.

Nie Kurruk Singa, ale No Nehal Singa wdowie udało się utrzymać dotychczas na tronie przeciw Szir Singowi, i to w imieniu nienarodzonego jeszcze dziecięcia. Smierć dwóch poprzednich władzców miała być dziełem Dian Singa, który miał otruć Kurruk Singa i sprawić upadnięcie belki w bramie na No Nehal Singa spodziewał on się użyć Szir Singa za lalkę i jak jego *Major domus* panować.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia* 24 *do dnia* 25 *Lutego.

Lesser Jan, z Polski; — Mayer Leopold, z Galicyi; — Frommett Ernest, z Pruss.

Wyjechali* z *Krakowa.

Polewski Józef ob., do Pruss.
